

Neformālās izglītības programmu satura izstrāde, integrējot mūžizglītības pamatkompetences

Neformālās izglītības
programmu izstrādātājiem un
īstenotājiem
2024.

Priekšvārds

Šis materiāls izstrādāts Erasmus+ projekta “Nacionālie koordinatori dalības pieaugušo izglītībā veicināšanai Latvijā” Nr. 101144108-NCLV2024-2025-ERASMUS-EDU-2023-AL-AGENDA-IBA ietvaros. Tas paredzēts neformālās izglītības īstenotājiem neformālās izglītības programmu izstrādei kā atbalsta materiāls, lai izveidotu kvalitatīvu neformālās izglītības programmu aprakstu un izvērtētu dažādus ar programmu izstrādi un īstenošanu saistītus aspektus.

Sagatavoja projekta eksperte Anita Zaļaiskalne, *dr.sc. admin.*

Pārpublicēšanas vai citēšanas gadījumā atsauce uz projektu „Nacionālie koordinatori dalības pieaugušo izglītībā veicināšanai Latvijā” obligāta.

Saturs

Pamatkompetences mūzizglītībā, to definēšana un attīstība **Error! Bookmark not defined.**

Mūzizglītības pamatkompetenču iekļaušana neformālās izglītības programmu saturā	6
Sasniedzamo mācīšanās rezultātu formulējums	7
Neformālās izglītības programmas satura izstrādes process	9
Izmantoto avotu saraksts	13
Pielikumi	14

Pamatkompetences mūžizglītībā, to definēšana un attīstība

Mūžizglītība, kas daudzos izglītības plānošanas dokumentos definēta kā personas izglītošanās mūža garumā, neapšaubāmi attiecināma uz pieaugušo izglītību.

Šajā nodaļā sniegts īss ieskats, kā jēdzieni “mūžizglītība”, “pamatprasmes”, “pamatkompetences” tiek lietoti Eiropas Savienības izglītības politikas kontekstā.

2006. gadā Eiropas Padomes un Parlamenta ieteikumā par pamatprasmēm mūžizglītībā noteikts, ka pamatprasmes ir tādas prasmes, kas nepieciešamas personiskai izaugsmei un attīstībai, pilsoniskai aktivitātei, sociālajai iekļautībai un nodarbinātībai.

Šajā dokumentā definētas astoņas pamatprasmes:

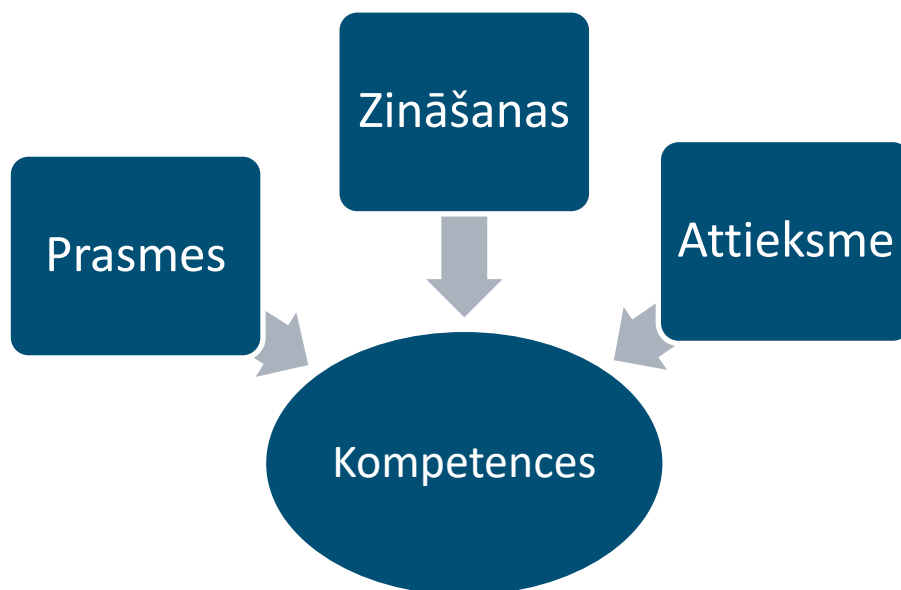
1. **Saziņa dzimtajā valodā:** spēja izteikt un interpretēt jēdzienus, domas, jūtas, faktus un viedokli gan mutiski, gan rakstiski.
2. **Saziņa svešvalodās:** līdzīga saziņai dzimtajā valodā, bet papildus ietver arī starpniecības prasmes (t. i., konspektēšanu, pārfrazēšanu, mutisku vai rakstisku tulkošanu) un starpkultūru izpratni.
3. **Matemātiskās prasmes un pamatprasmes dabaszinībās un tehnoloģijās:** laba rēķināšanas prasme un izpratne par dabas pasauli, kā arī spēja izmantot zināšanas un tehnoloģijas, reaģējot uz noteiktām cilvēku vajadzībām (piemēram, medicīnā, transportā vai sakaros).
4. **Digitālās prasmes:** pārlicinoša un kritiska informācijas un komunikācijas tehnoloģiju (IKT) izmantošana darbā, brīvajā laikā un saziņā.
5. **Mācīšanās mācīties:** spēja efektīvi organizēt savas mācības gan individuāli, gan grupās.
6. **Sociālās un pilsoniskās prasmes:** spēja efektīvi un konstruktīvi piedalīties sabiedriskajā un darba dzīvē un iesaistīties aktīvā un demokrātiskā līdzdalībā, it īpaši sabiedrībās, kas kļūst aizvien daudzveidīgākas.
7. **Pašiniciatīva un uzņēmējdarbība:** spēja pārvērst idejas darbībā, izmantojot radošu pieeju, inovāciju un riska uzņemšanos, kā arī spēju plānot un vadīt projektus.

8. **Kultūras izpratne un izpausme:** spēja novērtēt ideju, pieredzes un emociju nozīmi vairākos mākslas veidos, tostarp mūzikā, literatūrā un vizuālajā un izpildītājmākslā.

Reaģējot uz pārmaiņām sabiedrībā un ekonomikā, atspoguļojot diskusijas par darba nākotni un ņemot vērā sabiedriskās apspriešanas par 2006. gada ieteikuma par pamatprasmēm pārskatīšanu rezultātus, 2018. gadā Eiropas Savienība Padome publicēja ieteikumu par pamatkompetencēm mūžizglītībā. Tajā uzsvērts, ka ikvienam ir tiesības uz kvalitatīvu un iekļaujošu izglītību, mācībām un mūžizglītību, lai varētu saglabāt un iegūt prasmes, kas ļauj pilnā mērā piedalīties sabiedrības dzīvē un veiksmīgi mainīt darbu darba tirgū, kā tas ir norādīts Eiropas sociālo tiesību pilārā.

SVARĪGI!

Kompetences šajā dokumentā definētas kā saistīts zināšanu, prasmju un attieksmju kopums (skat. 1. attēlu).

1. attēls. Kompetences veidojošie faktori

Pamatkompetences ir nepieciešamas dažādās dzīves un darba situācijās, tās tiek attīstītas mūža garumā. Izglītības procesā mūžizglītības kompetences un to pilnveidošana iekļaujamas kā formālās, tā arī neformālās izglītības programmās. 2018. gada 22. maija Eiropas Padomes ieteikumā par pamatkompetencēm mūžizglītībā minētās pamatkompetences:

1. rakstpratības kompetence,
2. daudzvalodu kompetence,

-
3. matemātiskā kompetence un kompetence dabaszinātnēs, tehnoloģijās un inženierzinātnēs,
 4. digitālā kompetence,
 5. personīgā, sociālā un mācīšanās mācīties kompetence,
 6. pilsoniskuma kompetence,
 7. uzņēmējdarbības kompetence,
 8. kultūras izpratnes un izpausmes kompetence.

Uzskaitītās pamatkompetences iespējams īstenot, piedāvājot tikai tam veltītu gan formālās, gan neformālās izglītības programmu. Piemēram, digitālās kompetences vai daudzvalodu kompetences, kuru apguvei neformālās izglītības programmās atbilstoši Ministru kabineta 2023. gada 13. jūlija noteikumiem Nr. 395 “Kārtība, kādā tiek izsniegtas atļaujas neformālās izglītības programmas īstenošanai” (turpmāk – MK noteikumi Nr. 395) jau ir noteikti sasniedzamie rezultāti.

Tālāk tiek aplūkotas iespējas, kā mūžizglītības pamatkompetences iekļaut dažādu neformālās izglītības programmu saturā.

Mūžizglītības pamatkompetenču iekļaušana neformālās izglītības programmu saturā

Lai kvalitatīvi iekļautu mūžizglītības pamatkompetences neformālās izglītības programmu saturā, ir lietderīgi iepazīties ar pieeju, kāda tiek izmantota formālajā izglītībā. Piemēram, vispārējās vidējās izglītības standartā ir uzskaitītas caurviju prasmes.

Kas ir caurviju prasmes? Tās ir prasmes, kas nepieciešamas dažādās dzīves situācijās, nav tieši saistītas ar kādu konkrētu mācību kursu, priekšmetu, bet tiek attīstītas izglītības programmas apgūvē kopumā. Vispārējās vidējās izglītības standartā paredzēts attīstīt šādas caurviju prasmes:

- kritiskā domāšana un problēmrisināšana;
- jaunrade un uzņēmējspēja;
- pašvadīta mācīšanās;
- sadarbība;
- pilsoniskā līdzdalība;
- digitālā prasme.

Kā redzams, daļa no vidējās izglītības standartā minētajām caurviju prasmēm ir atbilstoša mūžizglītības pamatkompetencēm. Caurviju prasmju pielietošanas princips ir instruments, kas noder kā metodisks atbalsts, lai neformālās izglītības programmas saturā iekļautu mūžizglītības pamatkompetences.

SVARĪGI!

Izvērtējot pamatkompetences iekļaušanu, lietderīgi izvērtēt, kuras no mūžizglītības pamatkompetencēm attiecīgajā programmā ir “vadošās”, būtiskākās.

Kas liecina par mūžizglītības pamatkompetenču apguvi? Neformālās izglītības programmas apraksta obligāta daļa ir programmas mērķa, uzdevumu un sasniedzamo mācīšanās rezultātu definēšana. Jau šajā programmas izstrādes procesā iespējams izvērtēt mūžizglītības pamatkompetences attīstīšanu un formulēt atbilstošu mērķi un uzdevumus.

Atgāde: Mūžizglītības prasmju integrēšana neformālās izglītības programmas saturā piešķir pievienoto vērtību programmas saturam.

Sasniedzamo mācīšanās rezultātu formulējums

Kā norādīts Izglītības likumā, neformālās izglītības programmas dod iespēju personai visa mūža garumā neatkarīgi no iepriekš iegūtās izglītības apgūt jaunas un pilnveidot esošās kompetences atbilstoši personības izaugsmes interesēm, valsts vai darba devēja pieprasījumam. Minēts, ka neformālās izglītības programmas ietver sniedzamos mācīšanās rezultātus (Izglītības likuma 46. pants).

Lai gūtu pārskatu, par jēdziena “sniedzamie mācīšanās rezultāti” vai ar to saistīto jēdzienu iekļaušanu dažādos dokumentos, izveidota apkopjoša tabula.

1. tabula. Sniedzamo mācīšanās rezultātu formulējums normatīvajos dokumentos (pasvītrojums tekstā – autores)

Jēdziens	Skaidrojums	Dokumenta nosaukums
Modulis	Profesionālās izglītības programmas patstāvīga sastāvdaļa, tā pamatā ir <u>sasniedzamie mācīšanās rezultāti kā novērtējams un pierādāms zināšanu, prasmju, profesionālās patstāvības un atbildības kopums.</u>	Profesionālās izglītības likums
Sasniedzamo mācīšanās rezultātu vienība	Profesionālās kvalifikācijas daļa, kas ir atsevišķi <u>pārbaudāms un novērtējams saskaņotu zināšanu, prasmju, attieksmes, profesionālās patstāvības un atbildības kopums.</u>	Profesionālās izglītības likums
Plānotie sniedzamie rezultāti	Sasniedzamie rezultāti ir kompleksi, tie atklāj galarezultātu darbībā, <u>ietver zināšanas, izpratni un prasmes</u> mācību jomās, caurviju prasmes, vērtības un tikumus un ir izteikti kā prasmes.	MK Noteikumi Nr. 416 “Noteikumi par valsts vispārējās vidējās izglītības standartu un vispārējās vidējās izglītības programmu paraugiem”.
Skolēnam sniedzamie rezultāti	Tie <u>ietver zināšanas un pamatprasmes mācību jomās, caurviju prasmes un vērtības</u> <u>balstītus tikumus</u> un ir apgūstami mācību priekšmetos, starpdisciplināri, kā arī iesaistoties plašākās skolas dzīves norisēs.	No Skola 2030 materiāliem. https://www.skola2030.lv/lv/macibu-saturs/merki-skolenam/sasniedzamie-rezultati
Sasniedzamie mācīšanās rezultāti	Profesionālās izglītības programmas <u>sasniedzamie mācīšanās rezultāti</u> (<u>ietver zināšanas, prasmes un kompetences</u>).	IZM iekšējie noteikumi “Profesionālās izglītības programmu izstrādes un noformēšanas kārtība” 08.07.2024.

Sasniedzamo rezultātu noteikšana	Sasniedzamais rezultāts ir <u>formulējums, kas nosaka, ko mācību procesā iesaistītais spēj darīt, zina un izprot</u> pēc attiecīgu mācību pabeigšanas, un tas ir definēts zināšanu, prasmju un kompetenču izteiksmē.	VISC Metodiskie ieteikumi modulāro profesionālās izglītības programmu izstrādei, 2015.g.
Moduļa sniedzamais rezultāts	Sasniedzamais rezultāts katram modulim <u>formulēts kā Spēj.... Zina..... Izprot....</u>	VISC izstrādātie profesionālās izglītības programmu paraugi.
Sasniedzamie mācību rezultāti	Sasniedzamie mācību rezultāti - (<u>apgalvojums(-i), ko izglītības guvējs zina, prot un kādus uzdevumus spēj veikt pēc temata apguves</u>) norāda katram tematam.	MK Noteikumi Nr. 395 “Kārtība, kādā tiek izsniegta atļaujas neformālās izglītības programmas īstenošanai”.
Mācīšanās rezultāti	Mācīšanās rezultāti ir <u>apgalvojumi par to, kas personai jāzina, jāsaprot un/vai jāspēj izdarīt</u> mācību procesa noslēgumā.	Eiropas vadlīnijas īsu, uz mācību rezultātiem balstītu kvalifikāciju aprakstu izstrādei, 2024.g.

SVARĪGI!

Neformālās izglītības programmās ieteicams izmantot sniedzamo mācīšanās rezultātu formulējumu, kas norādīts MK noteikumos Nr. 395.

Jāatceras, ka sniedzamie mācīšanās rezultāti tiek arī pārbaudīti (vai izglītības guvējs tos ir sasniegjis, kādā apjomā). Neformālās izglītības programmas satura izstrādē svarīgi ievērot secīgi veicamas darbības:

- ✓ formulēt programmas mērķi;
- ✓ formulēt uzdevumus, kādi jāveic, lai mērķi sasniegtu;
- ✓ formulēt, kādi ir programmas sniedzamie rezultāti;
- ✓ formulēt, kādā veidā tiks pārbaudīti sniedzamie mācīšanās rezultāti.

Nākošajā nodaļā aprakstīts piemērs, kā, vadoties pēc MK noteikumu Nr. 395 prasībām, izstrādāt neformālās izglītības programmu, definēt sniedzamos mācīšanās rezultātus un iekļaut saturā mūzikizglītības prasmes.

Neformālās izglītības programmas satura izstrādes process

Lai, saņemtu atļauju neformālās izglītības programmas īstenošanai, kopā ar citiem MK noteikumos Nr.395 norādītajiem dokumentiem tiek iesniegts arī programmas apraksts.

Neformālās izglītības programmas nosaukums: izvēloties neformālās izglītības programmas nosaukumu, lietderīgi iepazīties ar profesionālās izglītības programmu paraugiem, kas pieejams Valsts izglītības satura centra mājas lapā.

Atgādnē: Neformālās izglītības programmas apguves rezultātā NETIEK piešķirta profesionālā kvalifikācija vai kvalifikācijas daļa. Tātad neformālās izglītības programmas nosaukums nedrīkst būt tāds pats kā kvalifikācijas nosaukums.

Viens no publicētajiem paraugiem ir profesionālās izglītības programmas “Floristika” paraugs ([maksl.florists.pdf](#)). Šīs programmas apguves noslēgumā izglītības guvējs kārto profesionālās kvalifikācijas eksāmenu un iegūst florista kvalifikāciju. Neformālajā izglītībā var izmantot profesionālās izglītības programmas saturā norādīto, lai izveidotu neformālās izglītības programmu.

Piemēram, “Telpu florālais noformējums”. Tas ir viens no programmas “Floristika” satura moduļiem. No tā iespējams gūt idejas neformālās izglītības programmas nosaukumam. Pieņemsim, ka ir izvēlēts neformālās izglītības programmas nosaukums “**Vītņu izgatavošana telpu noformējumam**”.

Pirmais solis – programmas mērķis

Programmas mērķi ir viegli formulēt, programmas nosaukumam pievienojot darbības vārdus “apgūt”, “prast”, “pilnveidot”, u. tml. Domājot par mērķi, noteikti ir jāņem vērā programmas mērķa grupa un izglītības guvēju priekšzināšanas, iepriekšējais sagatavotības līmenis. 2. tabulā redzami piemēri programmas “Vītņu izgatavošana telpu noformējumam” formulētie mērķi saistībā ar mērķa grupas sagatavotības līmeni.

2. tabula. Programmas mērķu definējums, atbilstoši izglītības guvēju sagatavotības līmenim

Izglītības guvēju iepriekšējās zināšanu/sagatavotības līmenis	Programmas mērķis
Bez priekšzināšanām	Sniegt iespēju speciālista vadībā izgatavot vītņi telpu noformējumam
Ar priekšzināšanām un/vai iepriekšēju sagatavotību	Sniegt iespēju attīstīt telpu noformējuma vītņu izgatavošanas prasmes

Ar plašām zināšanām floristikas jomā

Sniegt iespēju pilnveidot vītņu izgatavošanas prasmes, izmantojot dažādas tehnoloģijas

Atgāde: Neformālās izglītības programmas nosaukums neatklāj programmas satura dziļumu, to var izzināt pēc formulētā mērķa un sasniedzamajiem mācīšanās rezultātiem.

Otrais solis – programmas uzdevumi

Neformālās izglītības programmas uzdevumi ir tās programmas īstenotāja secīgi plānotās darbības, kas rezultātā ved pie mērķa. Ja iepriekš formulēts mērķis “Sniegt iespēju speciālista vadībā izgatavot vītņi telpu noformējumam”, tad – kāda informācija/darbības nepieciešamas, lai to sasniegtu? Arī uzdevumu formulējumā izmanto darbības vārdus nenoteiksmē. Šajā gadījumā uzdevumu piemēri varētu būt:

- ✓ attīstīt prasmes izvēlēties vītnei nepieciešamos materiālus un saskaņot tos;
- ✓ attīstīt prasmes izgatavot vītņi, lietojot atbilstošu tehnoloģiju, darba instrumentus.

Vienlaikus šie divi uzdevumi veido neformālās izglītības programmas satura apguves plānojumu.

Trešais solis – programmas sasniedzamie rezultāti un satura apguves plānojums

Kad ir skaidrs programmas mērķis un uzdevumi, nepieciešams norādīt programmas sasniedzamos mācīšanās rezultātus. To formulējumam ieteicams izmantot vārdu “spēj”, kas ietver izglītības guvēja teorētisko izpratni un praktisko varēšanu izpildīt to vai citu darbību. Piemēram:

1. Pēc dotā parauga **spēj** izvēlēties vītnes gatavošanai nepieciešamos materiālus, ievērojot to saskaņotību.
2. **Spēj** izgatavot vītņi telpu noformējumam, izmantojot demonstrēto tehnoloģiju un instrumentus.

SVARĪGI!

Programmas sasniedzamie mācīšanās rezultāti tiek uzrādīti apliecībā par neformālās izglītības programmas apguvi (skatīt 1. un 2. pielikumu).

Atbilstoši MK noteikumu Nr. 395 pielikumā dotajam programmas apraksta paraugam satura apguves plānojums ietver satura sadalījumu tematos un apakštematos, sasniedzamo mācīšanās rezultātu (tematam) norādīšanu un paredzēto stundu skaitu (3. tabula).

3. tabula. Programmas satura apguves plānojums

Nr.p.k.	Sasniedzamais mācīšanās rezultāts	Temats	Apakštemati	Paredzētais stundu skaits

Šajā plānojumā sasniedzamie mācīšanās rezultāti ir apgalvojumi, ko izglītības guvējs zina, prot, kādus uzdevumus spēj veikt.

Kā iepriekš norādīts, visas programmas uzdevumi ir pamats satura tematiskajam plānojumam. Satura apguves plānojumā ieteicams izmantot tā dēvēto atpakaļvērstās plānošanas pieeju. Proti, kā pirmo formulē sasniedzamo mācīšanās rezultātu un pēc tam – to, kā tiks pārbaudīts, vai šāds rezultāts ir sasniegts. Kad tas izdarīts, tad plāno saturu, nepieciešamos mācību materiālus, laiku (kas programmas īstenotājam jānodrošina, lai mācīšanās rezultātus varētu sasniegt, cik ilgā laikā tas ir izdarāms).

Ja viens no programmas uzdevumiem ir *“attīstīt prasmes izvēlēties vītnei nepieciešamos materiālus”*, tad temats varētu būt **“Vītnes pagatavošanai nepieciešamo materiālu raksturojums”**.

4. tabula. Programmas satura apguves plānojums (aizpildīts)

Nr.p.k.	Sasniedzamais mācīšanās rezultāts	Temats	Apakštemati	Paredzētais stundu skaits
1	Zina vītnei izmantojamo materiālu saskaņošanas principus un prot izvēlēties nepieciešamos materiālus	Vītnes pagatavošanai nepieciešamo materiālu raksturojums	1.1.Vītnes pagatavošanai nepieciešamie materiāli 1.2. Materiālu saskaņošanas principi	2
2	Spēj izgatavot vītņi telpu noformējumam, izmantojot demonstrēto tehnoloģiju un instrumentus	Vītnes gatavošana telpu noformējumam	1.1.Vītnes gatavošanai nepieciešamie instrumenti .2.Vītnes gatavošanas tehnoloģijas	4

Ceturtais solis – mūzizglītības pamatkompetences

Pirmajā nodaļā uzskaitītās mūzizglītības pamatkompetences Eiropas Padomes ieteikumā ir raksturotas plašāk. Piemēram, personīgā, sociālā un mācīšanās mācīties kompetence raksturota šādi: *“Šīs kompetences pamatā ir pozitīva attieksme pret savu personīgo, sociālo un fizisko labbūtību un mācīšanos visa mūža garumā. Attieksmes ziņā to raksturo sadarbība, pašpārliecinātība un integritāte. Tas ietver cieņu pret citu cilvēku dažādību un viņu vajadzībām un gatavību pārvarēt aizspriedumus un pieņemt kompromisus. Individīdiem būtu jāspēj apzināt un noteikt mērķus, motivēt sevi un izkopt sevī noturību un pašpārliecinātību, lai ar panākumiem mācītos visas dzīves laikā. Uz problēmu risināšanu vērsta attieksme veicina gan mācīšanās procesu, gan indivīda spēju pārvarēt šķēršļus un pielāgoties pārmaiņām. Tā ietver vēlmi likt lietā*

iepriekš apgūto un dzīves pieredzi, kā arī zinātkāri, kas liek meklēt iespējas mācīties un attīstīties dažādās dzīves situācijās“ (Padomes Ieteikums (2018. gada 22. maijs) par pamatkompetencēm mūžizglītībā Dokumentu attiecas uz EEZ., 10.lpp.). Izmantojot caurviju prasmju pieeju, mūžizglītības kompetence tiek integrēta neformālās izglītības saturā. Piemērā par vītņu gatavošanu telpu noformējumam, satura apguves laikā izglītības guvēji attīsta minēto kompetenci. Praktiski šī kompetence kā caurviju kompetence ir klātesoša visās neformālās izglītības programmās.

Piektais solis – sasniedzamo mācīšanās rezultātu apguves novērtēšana

Neformālās izglītības programmās sasniedzamo mācīšanās rezultātu apguves konstatēšanai pārbaude kā ieskaite vai pārbaudes darbs nav obligāta. MK noteikumu Nr. 395 dotajā programmas apraksta paraugā sadaļā “Programmas apjoma sadalījums” minētā sasniedzamo mācīšanās rezultātu apguves novērtēšana var izpausties kā izglītības guvēja demonstrējums, ka spēj, prot izdarīt, veikt kādu darbību. Tas var būt arī izglītības guvēja pašvērtējums, atbilstoši sasniedzamajiem mācīšanās rezultātiem. To, vai rezultāti sasniegti, ir jākonstatē, tāpēc šādām darbībām jāieplāno laiks. Piemērā par vītņu izgatavošanu telpu noformējumam izglītības guvēja paveiktais ir kā sasniedzamo mācīšanās rezultātu pārbaude.

Neformālās izglītības programmu iespējas

2. tabulā dotie piemēri, kā viena programma, tās saturs var tikt īstenots dažāda mērķa grupai, parāda vēl vienu neformālās izglītības programmu aspektu. Apgūstot viena sarežģītības līmeņa vai pakāpes programmu, iespējams turpināt iesākto, ja izglītības programmu īstenotājs šādu iespēju piedāvā. Apliecībā par neformālās izglītības programmas apguvi norādītie sasniegtie mācību rezultāti ir informācija, ko izglītības guvējs var izmantot, lai iesāktu vai atsāktu formālās izglītības programmas apguvi.

SVARĪGI!

Sasniegtie mācīšanās rezultāti var tikt atpazīti formālajā izglītībā, ja izglītības guvējs vēlēšies iegūt valsts atzītu profesionālās kvalifikāciju apliecinošu dokumentu.

Neformālās izglītības programmas satura plānošana ir jāveic kā komplekss, savstarpēji saistītu darbību process un sasniedzamo mācīšanās rezultātu formulēšana, kā arī mūžizglītības pamatkompetenču integrēšana programmu saturā ir būtiska tā sastāvdaļa.

Izmantoto avotu saraksts

1. Caurviju prasmes. Piejams: [MSWG 14-04 Report of the expert group on transversal skills and competences.pdf](#)
2. Eiropas iedzīvotāju digitālās kompetences ietvara jaunākā versija. Pieejams: [DigComp 2.2: Eiropas Iedzīvotāju digitālās kompetences ietvara jaunākā versija - Latvijas Digitālo prasmju partnerība \(eprasmes.lv\)](#)
3. Eiropas kopīgās pamatnostādnes valodu apguvei: mācīšanās, mācīšana, vērtēšana. Pieejams: [Eiropas-valodu-portfelis.pdf \(valoda.lv\)](#)
4. European Commission: Directorate-General for Education, Youth, Sport and Culture, *Key competences for lifelong learning*, Publications Office, 2019, <https://data.europa.eu/doi/10.2766/569540>
5. Eiropas Parlamenta un Padomes ieteikums par pamatprasmēm mūžizglītībā. Pieejams: eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32006H0962
6. Eiropas rokasgrāmata. Mācīšanās rezultātu definēšana, rakstīšana un pielietošana. Pieejams: [macisanas rezultatu definesana rakstisana un pielietosana.pdf \(nki-latvija.lv\)](#)
7. European Commission, Joint Research Centre, Vuorikari, R., Kluzer, S., Punie, Y., *DigComp 2.2, The Digital Competence framework for citizens – With new examples of knowledge, skills and attitudes*, Publications Office of the European Union, 2022. Pieejams: <https://data.europa.eu/doi/10.2760/115376>
8. Cedefop, *European guidelines for the development and writing of short, learning-outcomes-based descriptions of qualifications*, Publications Office of the European Union, 2024, <https://data.europa.eu/doi/10.2801/838553>
9. <https://op.europa.eu/lv/publication-detail/-/publication/bc83061d-74ec-11ec-9136-01aa75ed71a1>
10. https://joint-research-centre.ec.europa.eu/entrecomp-entrepreneurship-competence-framework_en
11. https://finance.ec.europa.eu/system/files/2022-01/220111-financial-competence-framework-adults_en.pdf
12. <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC120911>

Pielikumi

**APLIECĪBAS PAR NEFORMĀLĀS IZGLĪTĪBAS
PROGRAMMAS APGUVI PARAUGS**

*<fiziskās personas vārds, uzvārds vai juridiskās personas nosaukums
reģistrācijas Nr.>*

**APLIECĪBA PAR NEFORMĀLĀS
IZGLĪTĪBAS PROGRAMMAS APGUVI**

apliecības reģistrācijas Nr. <...>

<vārds un uzvārds>

ir apguvis/-usi

neformālās izglītības programmu

<Programmas nosaukums nominatīvā>

<...> stundu apjomā

Sasniegtie mācīšanās rezultāti:

1. spēj ...;

2. spēj ...;

3. spēj ...

utt.

*<Izglītības programmas īstenotāja vai pilnvarotās personas paraksts,
atsifrējums>**

Izsniegts <vietas nosaukums lokatīvā, datums> *

* - ja apliecība tiek parakstīta elektroniski, ieraksts "Šis dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu"

**APLIECĪBA PAR NEFORMĀLĀS IZGLĪTĪBAS
PROGRAMMAS APGUVI – PARAUGS PĒC APRAKSTĪTĀ**

“Puķu skola”, reģistrācijas Nr. XXXXXXXXXXXX

(fiziskās personas vārds, uzvārds vai juridiskās personas nosaukums,
reģistrācijas nr.)

**APLIECĪBA PAR NEFORMĀLĀS
IZGLĪTĪBAS PROGRAMMAS APGUVI**

apliecības reģistrācijas Nr. X

FLORA FLORISTE

ir apguvusi

neformālās izglītības programmu

Vītņu izgatavošana telpas noformējumam

(programmas nosaukums nominatīvā)

6 stundu apjomā

Sasniegtie mācību rezultāti:

4. Pēc dotā parauga spēj izvēlēties vītnes gatavošanai nepieciešamos materiālus, ievērojot to saskaņotību.
5. Spēj izgatavot vītņi telpu noformējumam, izmantojot demonstrēto tehnoloģiju un instrumentus.

Izglītības programmas īstenotāja vai pilnvarotās personas paraksts,
atšifrējums*

Izsniegts <vietas nosaukums lokatīvā, datums> *

* - ja apliecība tiek parakstīta elektroniski, ieraksts “Šis dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu”.